

Strategiaprosessi, valtuustoseminaari 8/2023

Strategiatoimikunta 21.06.2023 § 7
252/00.01.02/2023

Valmistelija

pormestari markku.koskinen@karkola.fi puh. 045 160 4164

Kuntastrategia on kunnanvaltuuston hyväksymä strategia, josta kunnan kaikki keskeisin päätöksenteko, suunnittelu ja kehittäminen johdetaan. Kuntalain 37§ mukaisesti kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategia tulee tarkistaa vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. (KL 410/2015).

Strategiassa on kuntayhteisössä ja kuntaorganisaatiossa tapahtuneen vuorovaikutuksen johtopäätöksenä tehtävät linjaukset siitä, mitä pidetään kaikkein tärkeimpinä asioina, joihin halutaan erityisesti panostaa. Strategiassa yhtä tärkeitä kuin sen linjaamat asiat, ovat ne asiat, joita eivät strategian keskiöön nouse. Näiden keskustelujen käyminen ja valintojen tekeminen onkin strategisen johtamisen ydintä.

Toimintaympäristön analysointi

Kuntastrategiaa tarkasteltaessa, laadittaessa tai päivittäessä on ensiarvoisen tärkeää tarkastella kunnan ulkoisen toimintaympäristön tulevaa kehitystä. Ennakoivassa strategiatyössä käytetään toimintaympäristöä ja sen muutoksia hyödyksi ja korostetaan niiden avulla kunnan vahvuuksia. Tulevaisuuden ennakointi edellyttää toimintaympäristön erilaisten toteutumismahdollisuuksien tarkastelua.

Kuntastrategian tekeminen muodostuu kokonaisuudesta, jonka eri vaiheita ovat:

- Strategiatyön suunnittelu ja aloitus
- Yhteisen tilannekuvan muodostaminen ja toimintaympäristön muutosten ennakointi
- Tahtotilan tai vision ja strategian kärkitavoitteiden määrittely
- Strategian toimeenpano

Kuntalaiset kuntastrategiaa tekemään

Kuntalaisten ja sidosryhmien kuulemiseen ja ideointiin kannattaa panostaa järjestämällä vuorovaikutteisia tilaisuuksia ja foorumeita, kuten kansalaisraateja, tai esimerkiksi kyselyiden avulla.

Toimeenpano

Kuntastrategian toimeenpanovaiheessa kunnan strategia implementoidaan kunnan käytännön toimintaan. Keskeistä on, että kunnanvaltuusto seuraa ja valvoo kuntastrategian toteutusta ja toteutumista.

Yhä yleisempi toimintamalli kuntastrategioiden konkretisoimiseksi ovat strategian toteuttamisohjelmat, joita saatetaan kutsua myös osastrategioiksi

(esim. palvelustrategia tai elinkeinostrategia). Strategisen johtamisen ja strategiakäsitteen selkiyttämisen kannalta suotuisinta olisi, jos vain kuntastrategiaa nimitettäisiin strategiaksi ja siitä johdettavia asiakirjoja ohjelmiksi.

Arviointi ja seuranta

Arvioinnin ja seurannan tehtävänä on valvoa kunnan strategisten päämäärien toteutumista.

Kunnan strategiaprosessia ja strategian sisältöjen toteutumista voidaan arvioida laajemmin itsearviointina puolivälissä valtuustokautta ja/tai sen päättyessä. Puolivälissä valtuustokautta tehtävä itsearviointi antaa eväitä loppuvaltuustokauden päätöksenteon ja toimenpiteiden priorisoimiseksi.

Valtuustokauden päättyessä tehtävä itsearviointi puolestaan antaa arvokkaan ”testamentin” tulevalle valtuustolle kunnan strategian tilanteesta, päivitystarpeesta sekä strategiaprosessin käytäntöjen kehittämisestä jatkossa. Valtuuston strategian itsearvioinnin tueksi on olemassa esimerkiksi kyselypohjia sekä konsultointia.

Aikataulutusta

Strategiaseminaari 26. elokuuta 2023

Strategian käsittely kunnanhallituksessa 18. syyskuuta 2023

Strategian päättäminen kunnanvaltuustossa 25. syyskuuta 2023

Päätösehdotus

Strategiatoimikunta keskustelee strategiaprosessista, sopii menettelytavan kuntalaisten kuulemiseen ja vahvistaa aikataulun.

Päätös

Strategiatoimikunta keskusteli strategiaprosessista, sopi menettelytavaksi kuntalaisten kuulemiseen kyselyn ja vahvisti seuraavan aikataulun;

- strategiaseminaari 30.8.2023 klo 17:00 - 21:00
- strategian käsittely kunnanhallituksessa 18.9.2023
- strategian käsittely kunnanvaltuuston 25.9.2023.